

בס"ד. שיחת יום ה' פרשת בלק, י"ב תמוז, ה'תשכ"ו.

בלתי מוגה

- א.ב. דובר אודות המאמר¹ דיבור-המתחיל "הוי' לי בעוזרי ואני אראה בשונאי"², שאמר בעל השמחה והגאולה מיד לאחרי בשורת הגאולה³, עוד לפני המאמר דיבור-המתחיל "ברוך הגומל לחייבים טובות שגמלני טוב"⁴ - כיון שלכל לראש הוצרך לפעול ולבאר:
- (א) בנוגע לכל אלו שהשתדלו מתוך מסירות-נפש לעזור לו ("עוזרי") בתקופת המאסר והגאולה⁵, שלא יגרם להם שום היזק (שזהו ענין של נס - נוסף על עצם הגאולה שהיתה נס גדול⁶ - ועוד יותר מנס הגאולה⁷), כי אף שבהשקפה ראשונה הרי הם "עוזרי", הנה האמת היא כהפסק-דין בפנימיות התורה⁸ ש"אין עוד מלבדו⁹ ורק הוא לבדו . . עוזר לו"¹¹, כך, שגם מצד הטבע אין נתינת מקום שיהיה היזק באיזה אופן שהוא¹⁰ (וביחד עם זה, גדול ביותר שכרם, כיון שבפשטות היו "עוזרי", ולכן מוסיף במאמר אודות "התלמידים שנקראים בנים"¹¹).
- (ב) בנוגע ליחס לאלו שגרמו לו יסורים ("שונאי"), שלא יהיה אצלו רגש של נקמה, אלא באופן ש"יתמו חטאים ולא חוטאים"¹², דכיון שנרגש אצלו ש"אין עוד מלבדו", אזי נרגש גם בפעולת השונא שהיא באופן ש"ה' אמר לו גו"¹³, והכוונה בזה היא כדי ש"אני אראה", להגיע לבחינת ראייה, שזהו על-ידי המנגד דוקא ("בשונאי"¹⁴ -
- הוגה על-ידי כבוד-קדושת אדמו"ר שליט"א, ונדפס¹⁵ ב'לקוטי-שיחות' חלק כ"ח עמוד 149 ואילך.

נמשך גם בעולם, כמאמר (זח"ב קסא, ריש ע"ב) "אסתכל באורייתא וברא עלמא" - כמודגש גם באמירת המאמר ופירסומו ברבים, שבדאי הגיע גם לאלו שבדקו "בשבע עינים" כיצד תהי' הנהגתו בימי החופש - שגם הם ידעו את האמת, "אמת הוי'", שיציאתו מן המאסר היתה ע"י "אמתת המצאו", שממנו נמצאו כל הנמצאים (רכב"ם הל' יסוה"ת בתחלתן).

(9) והרי הפירוש בזה - לא כמו אלו שמפרשים בטעות שאין ענין של אלקות מלבדו ית', אלא כהפירוש האמיתי והפנימי - שאין מציאות כלל מלבדו ית' (ראה תניא שעהיוה"א פ"א. פ"ו). (10) והמורם מהאמור: כאשר מתקשרים עם מי שמוסר נפשו על הפצת התורה והיהדות - שמציאותו נעשית מציאות התורה, וכיון שתורה היא בעה"ב על העולם, מקבל העולם את פס"ד התורה - הנה "כל המחובר לטהור, טהור" (ב"ק צב, ב. וש"נ), ועאכו"כ המחובר לקודש, ועי"ז הנה לא זו בלבד שלא יהי' אצלם ענין של היזק ח"ו, בנפשם, בגופם או אפילו בממונם, אלא אדרבה, שנמשכת להם תוספת ברכה והצלחה בכל עניניהם, בנפש ובגוף ואפילו בממון, באופן טבעי, וגם - אם יש צורך בכך, ויכול להיתוסף עי"ז - באופן נסי, כפי שנמשך בטבע, "מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה" (ברכה הג' דברהמ"ז).

- (11) ספרי ופרש"י ואתחנן ו, ז.
 (12) תהלים קד, לה. ברכות יו"ד, רע"א.
 (13) שמואל-ב טז, יו"ד. אגה"ק שבהערה 21.
 (14) ומביא במאמר עוד פירוש ב"אני אראה בשונאי", ש"ע"י עבודתו הוא מוציא את הניצוץ, והרע מתבטל מאליו" (ראה גם לקו"ש שבפנים הערה 37), והיינו, שהפירוש ד"אני אראה בשונאי" הוא - שאראה בהשונא מהו אמיתית ענינו: אם כוונתו היתה בשביל הענין הטוב, או מצד רשעות בלבד, שאז "מתבטל מאליו" (לאחרי שמוציאים ממנו את ניצוץ הקדושה), כיון שכל ענינו הוא רע, ו"רע" אינו מציאות לעצמו.
 (15) בשילוב שיחת ש"פ בלק שנה זו.

- (1) סה"מ קונטרסים ח"א קעט, א ואילך. ולאח"ז בסה"מ תרפ"ז ע' רא ואילך.
 (2) תהלים קיח, ז.
 (3) שהרי "פותחין בדבר מלכות" - בדבר תורה, ואצל רבי של חב"ד - הרי זה ע"י מאמר חסידות (ראה סה"ש תש"ח ע' 224. וש"נ).

(4) והרי כל ענין הוא בהשגחה פרטית - כמדובר כמ"פ אודות תורת הבעש"ט (ראה כתר שם טוב בהוספות סקע"ט ואילך. וש"נ) בנוגע לכל עניני העולם, שאינם במקרה, אלא בהשגחה פרטית, ועאכו"כ הענינים הקשורים עם בני", ובפרט נשמה כללית, שכוללת רבים מישראל עד לכל בני", ועאכו"כ בענין הקשור עם תורה, ובפרט תורה ברבים, שבאה אח"כ גם בדפוס, שזהו לדורות (כתתגם הצי"צ "אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"ב ע' שפכ) - הרי בודאי שהי' זה באופן מכוון כו'.
 (5) ועכשיו יכולים כבר לדבר על זה - כיון שכל אלו שעזרו כו', אינם נמצאים במדינה ההיא.

(6) שהרי ע"פ דרך הטבע לא הי' נתינת-מקום לענין הגאולה, ובפרט לאחרי הפס"ד במשפט שלהם על היפך החיים, ולאחרי כן היתה השתדלות גדולה שרק פעלה להחליף העונש לגירוש, ובה גופא היו שינויים - עשר שנים, ואח"כ שלש שנים (ראה תורת מנחם - התוועדויות חל"ד ע' 142. וש"נ), ובסופו של דבר הי' זה רק במשך הזמן מגי'ד' תמוז עד ליי"ב-י"ג תמוז. וגם לאחרי שחופשה ניתנה לו - הנה לפי המנהגים במדינה ההיא, כשנותנים חופש לאחרי מאסר כזה, ישנם כמה הגבלות כו', ואילו כאן הי' השחרור ללא הגבלה (אף שבאופן בלתי רשמי הזהירו שישע למקום פלוני ולא למקום פלוני, ואעפ"כ, לא צייתו לכך).
 (7) ואין זה פלא שבימים ההם לא היתה שימת-לב על זה אצל בני" בכלל ואצל חסידים בפרט - מפני גודל השמחה על ענין הגאולה של בעל-הגאולה.

- (8) כפי שנמשכת ובהא בנגלה דתורה, עד לפירוש הפשוט - שהרי אמירת המאמרים היתה באידיש ("מאמע לשון"); ועי"ז